

تبیین گروتسک در عزاداران بیل

دکتر عبدالله حسن زاده میرعلی* a.hasanzadeh@semnan.ac.ir

دانشیار دانشگاه سمنان

نیلوفر انصاری

دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه سمنان

چکیده

در این مقاله، یکی از مقولات نظری هنر و ادبیات با نام گروتسک از جهاتی بررسی می‌شود. گروتسک به منزله یک سبک ادبی و هنری در تقابلی اساسی با مفهوم متعارف زیبایی و خوبی قرار می‌گیرد. چه بسا زیبایی آن در زشتی‌اش باشد! چه بسا جذابیت آن در اشمئزاز برانگیزی‌اش باشد! و چه بسا هنر ادبی بودنش در نابسامانی و نامتوازی و دلهره‌آور بودن آن باشد.

در قرن‌های پیشین توجه بسیار اندکی به این مقوله شده است. اما در قرن اخیر نظریه پرداز نام‌داری چون میخائیل باختین به طور گسترده‌ای به آن پرداخته است. در این مقاله علاوه بر بررسی نگاه منتقدان به مقوله گروتسک، تعاریف و توضیحات نظری پیرامون گروتسک کاویده شده و نیز به دو رویکرد اصلی، که در مورد این مقوله ادبی، هنری مطرح است، نگاهی شده است. سپس عناصر، اهداف، و کارکردهای گروتسک، به ویژه بر اساس نگاه فیلیپ تامسون بررسی شده است. بخش پایانی مقاله به بررسی عناصر گروتسک موجود در داستان‌های عزاداران بیل اثر غلام حسین ساعدی، نویسنده معاصر، پرداخته شده است.

واژگان کلیدی

* گروتسک

* میخائیل باختین

* تامسون

* عزاداران بیل